

begripsvorming, kan niet enkel een bijdrage tot de logica zijn, zij dient uitteraard ook de taalwetenschap en behoort tot geen van die beide gebieden alleen.

Het Grieksch heeft aan zijn werkwoord een welgeleed systeem van vormen gegeven. Naast persoon en wijs worden daarin de tijden als heden toekomst, verleden gemarkeerd en binnen die hoofdgroepen zijn er nog onderdeelingen als voltooid verleden, voltooid toekomstig enz. Werkwoord aan werkwoord laat zich naar vasten regel in al die tijdvormen kleeden. Wat is er dan tegen, om alle stammen achtereenvolgens met alle beschikbare uitgangen te voorzien? Brengt deze handeling niet de ware gestalte der Grieksche werkwoordvormen, zoo als zij zijn, te voorschijn? Het was eerlang bekend, dat dit vanzelfsprekende niet uitkomt. Dat van bepaalde werkwoorden zekere tijden niet voorkomen, wordt met behulp van een lexikon gemakkelijk opgemerkt, maar blijft allicht zonder consequentie. Men vat het eer op als toevallig ontbreken dan als iets anders, zoolang de geldigheid van bovengenoemden regel voorop en vast staat en niet wordt beroerd door eenige achteraf vermelde instantie van wat onder dien regel valt. Een vorm toevallig ontbrekend noemen is hem uitzonderen en in die uitzondering hem laten dienen ter schraging van den regel.

c. de Grieksche
tijdsaspecten

Zoo geeft de eenmaal opgemerkte afwezigheid van bepaalde tijden van een werkwoord geen enkelen stoot tot nieuw inzicht, zoolang te goeder trouw wordt aangenomen, dat die afwezigheid schijn is. Voor deze aanname te goeder trouw is bij talen, waarvan weinig documenten bewaard zijn, steeds ruimte. De vorm, die ontbreekt, kan *slechts ons* ontbreken; de onbepaaldheid van dit kunnen maakt niemand onrustig, die te goeder trouw is. Reeds deze houding beteekent iets voor ons probleem.

Een vorm, dien men naar het paradigma afleidt en nergens vindt, toevallig afwezig verklaren is het paradigma voortrekken bij de gegevens en het verschil tusschen begrip en geval voor dit keer laten samenvallen, of wil men, doen alsof het begrip van een mogelijke taalvorm reeds het voorkomen daarvan is. Daardoor, dat wij dien vorm afleiden, is hij er